

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი  
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტი  
სადოქტორო პროგრამა: არქეოლოგია  
კურიკულუმი

|                                                    |                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ფაკულტეტის დასახელება                              | მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტი                                                                                                                                                 |
| პროგრამის დასახელება                               | არქეოლოგია<br>Archaeology                                                                                                                                                            |
| მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი                    | არქეოლოგიის დოქტორი<br>PhD in Archaeology                                                                                                                                            |
| სწავლების ენა                                      | ქართული                                                                                                                                                                              |
| პროგრამის მოცულობა და ხანგრძლივობა                 | 3-5 წელი (6-10 სემესტრი), 42 კრედიტი                                                                                                                                                 |
| პროგრამის შემუშავების თარიღი და განახლების საკითხი | პროგრამა შემუშავდა 2011 წელს და განახლდა 2021 წელს. პროგრამის განახლება შესაძლებელია ყოველი სასწავლო წლის დაწყებამდე, პროგრამისა და სასწავლო პროცესის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით. |
| პროგრამის ხელმძღვანელი                             | ნოდარ ბახტაძე, პროფესორი                                                                                                                                                             |

**პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები**

- მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი შემდეგი მიმართულებით: ისტორია და არქეოლოგია (0222); კულტურული მემკვიდრეობის კვლევები (0288.1.); პალეოანთროპოლოგია (0588.1.1); რელიგია და თეოლოგია (0221); ხელოვნების ისტორია და თეორია (ხელოვნებათმცოდნეობა) (0213.1.5); არქიტექტურა და მშენებლობა (073); შუა საუკუნეების კვლევები (0288.2.1);
- ზემოთ ჩამოთვლილ სფეროებში კანდიდატის მიერ შესრულებული წინარე ნაშრომი/პუბლიკაცია ან/და მის მიერ სამეცნიერო - კვლევით პროექტებსა და ღონისძიებებში მონაწილეობის ან/და მუშაობის არანაკლებ 2 წლიანი გამოცდილების დამადასტურებელი დოკუმენტი;
- წარმატებით ჩაბარებული შიდასაუნივერსიტეტო გამოცდა ინგლისურ ენაში, ინგლისური ენის მინიმუმ B2 დონეზე დადასტურების მიზნით ან ინგლისური ენის ცოდნის დამადასტურებელი საერთაშორისო/შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ გაცემული შესაბამისი ვალიდური სერტიფიკატი (მინიმუმ B2 დონის შესაბამისი) ან ინგლისურენოვანი საბაკალავრო ან სამაგისტრო პროგრამის დასრულების დამადასტურებელი დიპლომი\*;
- სადოქტორო კვლევითი განაცხადი;
- ზეპირი გამოცდა.

\* უცხოეთში მიღებული განათლების დამადასტურებელი დიპლომის აღიარება უნდა იყოს დადასტურებული სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიერ.

დეტალური ინფორმაცია პროგრამაზე მიღების პირობების, ვადების, წარსადგენი დოკუმენტების და შეფასების კრიტერიუმების შესახებ მოცემულია დოკუმენტში „სადოქტორო პროგრამაზე მიღების პროცედურების და შეფასების სისტემა“. მიღების შესახებ ინფორმაცია განთავსდება ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე [www.iliauni.edu.ge](http://www.iliauni.edu.ge).

ინფორმაცია დოქტორანტების ხელმძღვანელების კვლევითი ინტერესების შესახებ იხ. ქვემოთ, სადოქტორო პროგრამის დახასიათებაში/კონცეფციაში, ხოლო სადოქტორო კვლევის განხორციელებისთვის მხარდაჭერისა და წახალისების მექანიზმების შესახებ - სწავლისათვის აუცილებელ დამხმარე პირობებში/რესურსებში.

არქეოლოგიის სადოქტორო პროგრამა პრიორიტეტს ანიჭებს გრძელვადიანი არქეოლოგიური კვლევების ინტერპრეტირებას თანამედროვე გლობალური პრობლემების ფონზე, რაც მყარ საფუძველს შეუქმნის რეგიონული თუ ადგილობრივი ისტორიის საკითხებისადმი კრიტიკულ-თეორიულ და რეალისტურ მიდგომებს.

პროგრამის კვლევის არეალს წარმოადგენს როგორც პრეისტორიული, ისე ისტორიული ეპოქების ისეთი ქვემიმართულებები, როგორებიცაა: ქვის ხანის ადამიანთა ჯგუფებისა და საზოგადოებების წევრთა პალეოანთროპოლოგიური, მოლეკულარულ-გენეტიკური თავისებურებები; მათი ქცევის მოდელირება-რეკონსტრუქცია კლიმატური თუ სხვა გარემოპირობების ცვლილებების ფონზე; ქვის ხელსაწყოთა ტიპოლოგიურ-ქრონოლოგიური კლასიფიცირება და ამ ინდუსტრიის განვითარების ანალიზი; ენეოლითური (ქალკოლითური) კულტურის თავისებურებანი კავკასიაში; ლითონთა მწარმოებელ ადრეულ საზოგადოებათა კულტურა საქართველოსა და კავკასიაში; შუაბრინჯაოს ხანის დაწინაურებული ლითონმწარმოებლობა და ყორღანული კულტურა საქართველოში; გვიანბრინჯაოსა და ადრეული რკინის კულტურის მატარებელი ტომობრივი გაერთიანებები და სახელმწიფოებრივი წარმონაქმნები საქართველოსა და კავკასიის ტერიტორიაზე; ანტიკური ეპოქის კავკასიური კულტურები: კოლხეთისა და იბერიის სამეფოების პოლიტიკურ-ეკონომიკური ყოფა; მათი კულტურის კვლევა ეგეოსურ და აღმოსავლურ ცივილიზაციებთან კავშირში; კავკასიის ქრისტიანული და ისლამური ქვეყნების კულტურათა არქეოლოგიური კვლევა; შუა საუკუნეების საქართველოს ისტორიული ძეგლების არქეოლოგიური კვლევა.

საგანმანათლებლო პროგრამა შემუშავებულია საერთაშორისო უნივერსიტეტების გამოცდილების გათვალისწინებით. კერძოდ, ნიუ-იორკის უნივერსიტეტის, ვაშინგტონის უნივერსიტეტის, ბოსტონის უნივერსიტეტის, ვარშავის უნივერსიტეტის, მაქს პლანკის კოგნიციის სკოლისა და ჰალე-ვიტენბერგის მარტინ ლუთერის უნივერსიტეტის სადოქტორო პროგრამების შესწავლის საფუძველზე.

არქეოლოგიის სადოქტორო პროგრამა მხარდაჭერილია საერთაშორისო ექსპერტთა საბჭოს არსებობით, რომელიც უზრუნველყოფს:

- პროგრამაში ჩართული დოქტორანტების ხელმძღვანელობას/თანახელმძღვანელობას;
- ერთობლივი კვლევითი პროექტების განვითარებას;
- კვლევითი უნარების განვითარებას სხვადასხვა სემინარებით და კურსებით;
- დოქტორანტების ხელშეწყობას სამეცნიერო ნაშრომების მომზადებასა და გამოქვეყნებაში საერთაშორისო რეფერირებადი ჟურნალებისთვის;
- სადოქტორო კურიკულუმის განვითარებას საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით, ასევე საჭიროების შემთხვევაში გარე რეფერირებას;
- ქართველი მეცნიერების და დოქტორანტების ჩართვას მსოფლიო სამეცნიერო ქსელში.

ექსპერტთა საბჭოს წევრები არიან:

1. ანჯეი ბერნაცკი. პოზნანის ადამ მიცკევიჩის სახელობის უნივერსიტეტის არქეოლოგიის პროფესორი (პოლონეთი);
2. სიმონ არნჰოლდი. ჰალე-ვიტენბერგის მარტინ ლუთერის უნივერსიტეტი. პროფესორი მახლობელი აღმოსავლეთის არქეოლოგიის კვლევებში (გერმანია);
3. ფრანჩესკა რომანა სტასოლა. რომის SAPIENZA -ს უნივერსიტეტის ქრისტიანული და შუა საუკუნეების არქეოლოგიის პროფესორი (იტალია);
4. ემა ლუზლი-ლიმინგი. ექსეტერის უნივერსიტეტის თეოლოგიისა და არქეოლოგიის პროფესორი (დიდი ბრიტანეთი).

პროგრამა მჭიდროდ თანამშრომლობს ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტში არსებულ საერთაშორისო სადოქტორო სკოლასთან, იყენებს მის მიერ შექმნილ ყველა რესურსს, მათ შორის - დოქტორანტს აძლევს უცხოელი ხელმძღვანელის/თანახელმძღვანელის ყოლისა და ორმაგი ხარისხის მოპოვების შესაძლებლობას კოტუტელის ფორმატის ფარგლებში.

საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში დოქტორანტების ხელმძღვანელების კვლევის პროფილები იხილეთ <https://shorturl.at/EpjR6>

#### პროგრამის მიზნები

არქეოლოგიის სადოქტორო პროგრამის მიზანია, შექმნას მაღალი ხარისხის კვლევითი გარემო მაღალკვალიფიციური მკვლევრების მომზადებისთვის, რომლებიც აღჭურვილნი იქნებიან არქეოლოგიური კვლევებისთვის საჭირო უახლესი მეთოდებისა და ტექნიკების ცოდნით, შეძლებენ საკუთარი კვლევის მყარ თეორიულ საფუძველზე დამყარებას და ექნებათ კრიტიკული აზროვნებისა და ინტერპრეტაციის უნარები.

პროგრამა:

- ხელს უწყობს დოქტორანტების საერთაშორისო სამეცნიერო სივრცეში ინტეგრირებასა და ახალი ცოდნის გაზიარებას, მათ შორის, საერთაშორისო პუბლიკაციის დონეზე;
- ამზადებს დოქტორანტებს წარმატებული საქმიანობისთვის როგორც აკადემიურ სივრცეში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ.

#### სწავლის შედეგები

##### კურსდამთავრებულს შეუძლია:

1. საკვლევი საკითხის შესახებ არსებული ცოდნის შეფასების საფუძველზე, შესაბამისი თეორიების/თეორიული ჩარჩოს გამოყენებითა და აკადემიური კეთილსინდისიერების პრინციპების დაცვით, ორიგინალური კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვა და განხორციელება არქეოლოგიის ერთი ან რამდენიმე ქვემომართულების ფარგლებში (პრეისტორიული, კლასიკური, შუა საუკუნეები და ა. შ.);
2. საველე ან ლაბორატორიული მუშაობის პროცესში რელევანტური კვლევის მეთოდების ან/და ტექნიკების გამოყენება მონაცემების შეგროვების და ანალიზის მიზნით;
3. კვლევის შედეგების ინტერპრეტაცია და გაზიარება ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე გამართულ თემატურ დისკუსიებში მონაწილეობის გზით, მათ შორის, საერთაშორისო რეფერირებად პუბლიკაციების დონეზე;
4. ცოდნის ტრანსფერი სააუდიტორიო სწავლების პროცესში, სწავლების თანამედროვე მეთოდებისა და მიდგომების გამოყენებით;
5. უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნის საფუძველზე კვლევის შემდგომი პროცესებისა და ახალი იდეების განვითარება.

#### სწავლების მეთოდები

- ლექცია;
- სემინარი;
- პრაქტიკული საველე-არქეოლოგიური მუშაობა;
- კამერალური ლაბორატორიული მუშაობა;
- ელექტრონული სწავლების ელემენტები;
- დემონსტრირება;
- სუპერვიზია;
- ანალიზისა და სინთეზის მეთოდი;
- შემთხვევის ანალიზი და სხვა.

შენიშვნა: პროგრამის თითოეულ კომპონენტში გამოყენებული სწავლების მეთოდები მოცემულია შესაბამის სილაბუსებში/კონცეფციის დოკუმენტებში.

#### პროგრამის სტრუქტურა

სწავლის განმავლობაში დოქტორანტმა უნდა დააგროვოს 42 კრედიტი (მათ შორის, სავალდებულო - 24 კრედიტი და არჩევითი - 18 კრედიტი), გამოაქვეყნოს 2 სტატია, რომელთაგან მინიმუმ ერთი, უნდა იყოს გამოქვეყნებული საერთაშორისო რეფერირებად ჟურნალში (სტატიებთან დაკავშირებული მოთხოვნები იხ. მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოსა და დოქტორანტურის დებულებაში) და დაიცვას სადოქტორო ნაშრომი. პროგრამის სტრუქტურა მოცემულია ცხრილის სახით.

ტრანსფერული უნარების განვითარების ხელშეწყობის მიზნით, პროგრამა სთავაზობს დოქტორანტებს სხვადასხვა ტრენინგს, რომელიც ადმინისტრირებულია პიროვნული და პროფესიული განვითარების ცენტრის მიერ. საკუთარი ინტერესებიდან გამომდინარე, პროგრამაზე სწავლის პერიოდში, დოქტორანტებმა უნდა აირჩიონ მინიმუმ 2 ტრენინგი. დოქტორანტებს ტრენინგი გავლილად ჩაეთვლება, თუ ისინი დააკმაყოფილებენ არჩეული კომპონენტის ყველა მოთხოვნას.

| კომპონენტები                                                                                    | სემესტრები |   |   |   |   |   |   |   |   |    | ECTS |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---|---|---|---|---|---|---|---|----|------|
|                                                                                                 | 1          | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 |      |
| სავალდებულო კურსები/კომპონენტი - 24 კრედიტი                                                     |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    |      |
| არქეოლოგიური კვლევის მეთოდოლოგიები                                                              |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    | 6    |
| ასისტირება**                                                                                    |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    | 12   |
| Writing for Academic Publication***                                                             |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    | 6    |
| პროსპექტუსი                                                                                     |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    | -    |
| სადოქტორო კოლოკვიუმები                                                                          |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    | -    |
| სადოქტორო ნაშრომი***                                                                            |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    | -    |
| არჩევითი კომპონენტები - 18 კრედიტი                                                              |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    |      |
| კავკასია და გარესამყარო გვიანი ბრინჯაო - ადრე რკინის ხანაში                                     |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    | 6    |
| პალეოანთროპოლოგიური კვლევების მეთოდიკა და საქართველოს ძველი ქვის ხანა                           |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    | 6    |
| ქრისტიანული რელიგიის, კულტურისა და ხელოვნების კვლევა არქეოლოგიური მეთოდების გამოყენებით         |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    | 6    |
| ანტიკური სამყარო და ძველი საქართველოს ქალაქები                                                  |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    | 6    |
| მონაცემთა სივრცითი ანალიზი და გამოსახვა                                                         |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    | 6    |
| კურიკულუმის განვითარება და სწავლებისა და შეფასების სტრატეგიები უმაღლეს განათლებაში              |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    | 6    |
| სადოქტორო საფეხურის სხვა რელევანტური კურსი                                                      |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    | 6    |
| ტრანსფერული უნარების განმავითარებელი კომპონენტები                                               |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    |      |
| კვლევითი კეთილსინდისიერება და ეთიკა                                                             |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    | -    |
| და/ან                                                                                           |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    |      |
| სწავლა-სწავლების და შეფასების თანამედროვე მეთოდები, სწავლებაში თანამედროვე მეთოდების გამოყენება |            |   |   |   |   |   |   |   |   |    | -    |

|                                                                                              |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|-----------|
| გრანტების მოძიება და ადმინისტრირება, პროექტების მართვა, პროექტების დაგეგმვა და განხორციელება |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | -         |
| ტრენინგი: საპროექტო წინადადების მომზადება                                                    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | -         |
| სტუდენტთა აქტიურობის შეფასების პრინციპები და ინსტრუმენტები                                   |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | -         |
| აქტიური სწავლება ამობრუნებულ გაკვეთილზე                                                      |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | -         |
| ორგანიზაციული მართვისა და ლიდერობის ტრენინგი                                                 |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | -         |
| ტექნოლოგიების გამოყენება სასწავლო პროცესში                                                   |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | -         |
| სწავლების ეფექტიანობის გაზრდა თანამედროვე სასწავლო ტექნოლოგიების გამოყენებით                 |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | -         |
| სადოქტორო პროგრამისთვის რელევანტური სხვა ტრენინგ კურსი                                       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | -         |
|                                                                                              |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | სულ<br>42 |

*\*\*სწავლების ასისტირების წინაპირობაა პიროვნული და პროფესიული განვითარების ცენტრის ტრენინგის კურსის გავლა; კვლევის ასისტირების წინაპირობაა პროსპექტუსის დაცვა;*

*\*\*\*დოქტორანტს დაცული უნდა ჰქონდეს პროსპექტუსი; შეგროვებული უნდა ჰქონდეს მონაცემები და მუშაობდეს პუბლიკაციაზე.*

*\*\*\*\*სადოქტორო ნაშრომის წარდგინება დაცვისთვის შესაძლებელია მხოლოდ სადოქტორო პროგრამით გათვალისწინებული სავალდებულო კომპონენტის, მათ შორის, კოლოკვიუმების შესრულებისა და პუბლიკაციის ან პუბლიკაციაზე თანხმობის წარდგენის შემდეგ.*

**სადოქტორო კოლოკვიუმების** სერია იწყება სწავლების მეორე სემესტრიდან. მისი მიზანია, უზრუნველყოს დოქტორანტების კვლევითი პროცესის სისტემატიზაცია და შედეგზე ორიენტირებულობა, დოქტორანტისთვის მის პროგრესთან დაკავშირებით განმავითარებელი უკუკავშირის მიწოდების გზით. სადოქტორო კოლოკვიუმი ხელს უწყობს სტუდენტს, წარმართოს კვლევა კვლევის გეგმის მიხედვით, მოახდინოს პერიოდული რეფლექსია და ანგარიშგება კვლევის შედეგებთან დაკავშირებით და სხვა; მომიჯნავე დარგების დოქტორანტებთან ერთად ჩაერთოს სამეცნიერო დისკუსიაში; პროგრამაში ჩართული აკადემიური პერსონალისგან, მათ შორის, კვლევის ხელმძღვანელისგან მიიღოს კონსტრუქციული უკუკავშირი კვლევის გაუმჯობესების მიზნით. კოლოკვიუმის სესიებში, საჭიროების შემთხვევაში, ჩაერთვებიან ორგანიზაციები, რომლებიც დაინტერესებულნი არიან კვლევის შედეგებით (დეტალური ინფორმაცია კოლოკვიუმის შესახებ იხ. კოლოკვიუმის კონცეფციაში). დოქტორანტი კვლევის შედეგებს წარადგენს წელიწადში მინიმუმ ერთხელ.

პირველი წლის განმავლობაში დოქტორანტები ხელმძღვანელთან/თანახელმძღვანელთან ერთად მუშაობენ პროსპექტუსზე. პროსპექტუსი მუშავდება სადოქტორო პროგრამაზე მიღებისას წარდგენილი სადოქტორო კვლევითი განაცხადის საფუძველზე.

**პროსპექტუსის მომზადების განმავლობაში დოქტორანტები:**

- განსაზღვრავენ საკვლევ საკითხს/პრობლემას სადისერტაციო კვლევისთვის;
- აკეთებენ რელევანტური ლიტერატურის მიმოხილვას, რომელიც მოიცავს შერჩეული საკითხის/პრობლემის შესახებ კვლევებზე დაფუძნებული უახლესი ცოდნის, გამოყენებული კვლევის მეთოდოლოგიების, მიდგომების და კონცეფციების ანალიზს/სინთეზს და შეფასებას;
- ლიტერატურის მიმოხილვის საფუძველზე განსაზღვრავენ ახალი ცოდნის შექმნის საჭიროებას და აყალიბებენ კვლევის მიზანს, საკვლევ კითხვას/ებს (საჭიროების შემთხვევაში ჰიპოთეზას) და კვლევის მეთოდოლოგიას;
- ადგენენ ბიბლიოგრაფიას და კვლევის გეგმას.

დასრულებულ პროსპექტუსს დოქტორანტი იცავს სადოქტორო კოლოკვიუმის ფარგლებში დარგობრივი კომისიის წინაშე სწავლების პირველი წლის ბოლოს.

**ასისტირება** არის სადოქტორო პროგრამის ის კომპონენტი, რომელიც უზრუნველყოფს დოქტორანტის ჩართულობას სწავლებასა და კვლევასთან დაკავშირებულ აკადემიურ პროცესებში. პროგრამით გათვალისწინებულია სწავლების და კვლევის ასისტირება (იხ. ასისტირების კონცეფცია). სწავლების ასისტირების შემთხვევაში დოქტორანტი აკადემიური კურსის პროფესორს უწევს ასისტირებას, დამოუკიდებლად ახორციელებს აკადემიური კურსის კომპონენტს და ატარებს სალექციო/სასემინარო კურსს ან უწევს ტუტორობას. კვლევის ასისტირების დროს დოქტორანტს შეიძლება მიეცეს შესაძლებლობა, ჩაერთოს უნივერსიტეტში მიმდინარე კვლევით პროცესებში და ამ მიზნით განახორციელოს ისეთი აქტივობები, როგორც არის ლიტერატურის მოძიება, კვლევის ახალი მეთოდების შემუშავებაში მონაწილეობა, შედეგების შეგროვება და ანალიზი და ა.შ.

დისერტაციის დაცვამდე დოქტორანტს შესაბამისი სფეროში გამოქვეყნებული (ან ჟურნალის რედაქციისგან მიღებული გამოსაქვეყნებლად) უნდა ჰქონდეს არა ნაკლებ **ორი სამეცნიერო სტატიისა**, მათ შორის მინიმუმ ერთი სტატია გამოქვეყნებული უნდა იყოს საერთაშორისო რეფერირებად თემატურ ჟურნალში/ჟურნალებში, რომლებიც აღიარებულ საერთაშორისო ნუსხებშია შესული (Clarivate Analytics (ყოფილი Thomson Reuters) Master Journal List, Scopus, Ulrich's Index, ERIH PLUS, EBSCOHost, Latindex Catalogue). სამეცნიერო პუბლიკაციაში დოქტორანტის ავთორიტეტში მითითებული უნდა იყოს ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სახელი. სადოქტორო პროგრამით გათვალისწინებული პუბლიკაციისადმი მოთხოვნები იხ. მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოსა და დოქტორანტურის დებულებაში.

**სადოქტორო კვლევა** ხორციელდება აკადემიური და კვლევის კეთილსინდისიერების და ეთიკის ნორმების დაცვით. ამის გათვალისწინებით დოქტორანტმა უნდა გაიაროს პიროვნული და პროფესიული განვითარების ცენტრის მიერ შემოთავაზებული ტრენინგი „კვლევითი კეთილსინდისიერება და ეთიკა“.

სადოქტორო პროგრამა სრულდება **სადოქტორო ნაშრომის** წარდგენით და მისი საჯარო დაცვით. სადოქტორო ნაშრომის დაცვა ხდება ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტის საბჭოს მიერ დამტკიცებული სადისერტაციო საბჭოს წინაშე. სადოქტორო ნაშრომის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია სადოქტორო ნაშრომის კონცეფციის დოკუმენტში (იხ. სადოქტორო ნაშრომის კონცეფცია).

#### დასაქმების სფეროები

კურსდამთავრებულებს დასაქმება შეეძლება შეესაბამისი პროფილის როგორც აკადემიურ, ასევე საჯარო და კერძო დაწესებულებებში:

- უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები;
- შესაბამისი პროფილის კვლევითი ინსტიტუტები და ცენტრები;
- საერთაშორისო და ადგილობრივი არქეოლოგიურ ექსპედიციები;
- ისტორიული, არქეოლოგიური, ხელოვნებითი და ეთნოლოგიური პროფილის მუზეუმები;
- კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ორგანიზაციები და პროგრამები;
- შესაბამისი პროფილის საერთაშორისო და ადგილობრივი კვლევითი პროექტები;
- კულტურული ფასეულობების ექსპერტიზის ორგანიზაციები;
- არასამთავრობო ორგანიზაციები.

#### შეფასების წესი

სასწავლო კომპონენტების შეფასება 100 ქულიანი სისტემით მიმდინარეობს. ქულები გადანაწილდება და ისაზღვრება ამგვარად:

(A) ფრიადი - შეფასების 91-100 ქულა;

(B) ძალიან კარგი - მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა;

(C) კარგი - მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა;

(D) დამაკმაყოფილებელი - მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა;

(E) საკმარისი - მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა;

(FX) ვერ ჩააბარა- მაქსიმალური შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;

(F) ჩაიჭრა- მაქსიმალური შეფასების 40 ქულა ან ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

სადოქტორო ნაშრომი ფასდება შემდეგი სისტემით:

ა) ფრიადი (summa cum laude) – შესანიშნავი ნაშრომი;

ბ) მაღიან კარგი (magna cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება;

გ) კარგი (cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება;

დ) საშუალო (bene) – საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ ძირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს;

ე) დამაკმაყოფილებელი (rite) – შედეგი, რომელიც, ხარვეზების მიუხედავად, წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს;

ვ) არადამაკმაყოფილებელი (insufficient) – არადამაკმაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს;

ზ) სრულიად არადამაკმაყოფილებელი (sub omni canone) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს.

„ა“-„ე“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ენიჭება დოქტორის აკადემიური ხარისხი.

„ვ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ეძლევა ერთი წლის განმავლობაში გადამუშავებული სადოქტორო ნაშრომის წარდგენის უფლება.

„ზ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტი კარგავს იმავე სადოქტორო ნაშრომის წარდგენის უფლებას.

#### სწავლისათვის აუცილებელი დამხმარე პირობები/რესურსები

- საქართველოს ეროვნული მუზეუმი;
- გ. ჩუბინაშვილის სახელობის ქართული ხელოვნების ისტორიისა და ძეგლთა დაცვის ეროვნული კვლევითი ცენტრი;
- უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკა და ელექტრონული რესურსები (მათ შორის სამეცნიერო ელექტრონული ბაზები - ScienceDirect, Scopus, Clarivate Analytics, EBSCO, Jstor, Project Muse, Cambridge Journals, DOAJ, ProQuest, Oxford Journals და სხვა);
- უნივერსიტეტის მულტიმედია ბიბლიოთეკა;
- უნივერსიტეტის სააუდიტორო/სამუშაო სივრცეები;
- შესაბამისი პროფილის საუნივერსიტეტო ინსტიტუტები და ბაზები: დედამიწის შემსწავლელი ინსტიტუტი, აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტი, ჭიათურის ბაზა, ვანის ბაზა, დედოფლისწყაროს ბაზა, სტეფანწმინდის ბაზა, გრიგოლეთის ბაზა, მანგლისის ბაზა.
- უნივერსიტეტის არქეოლოგიური ლაბორატორია;
- ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის შუასაუკუნეების კვლევების ცენტრი;
- ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ვიზუალური ანთროპოლოგიისა და ლოკალური ისტორიის კვლევების ლაბორატორია;
- ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის კავკასიის კვლევის საერთაშორისო სკოლა;
- არგუსი, Elearning და Turnitin-ის სისტემები;
- საერთაშორისო სადოქტორო სკოლა;
- კვლევების კოორდინაციის სამსახური;
- საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობისა და საერთაშორისო ჟურნალებში სამეცნიერო სტატიის გამოქვეყნების დაფინანსების შესაძლებლობა.

#### პროგრამის სემესტრული გეგმა

| კომპონენტის დასახელება | წინაპირობა | ლექტორი | საკონტაქტო საათების განაწილება | კრედიტი | სემესტრი შემ/გაზ |
|------------------------|------------|---------|--------------------------------|---------|------------------|
|------------------------|------------|---------|--------------------------------|---------|------------------|

| სავალდებულო კომპონენტი (24 კრედიტი)                                                                   |  |                                                                                                                              |                                     |    |   |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|----|---|---|
| არქეოლოგიური<br>კვლევის<br>მეთოდოლოგიები                                                              |  | ირინა<br>დემეტრაძე-<br>რენცი                                                                                                 | 30                                  | 6  | x | x |
| Writing for Academic<br>Publication                                                                   |  | მაია როგავა                                                                                                                  | 30                                  | 6  | x | x |
| პიროვნული და<br>პროფესიული<br>განვითარების ცენტრის<br>მიერ ორგანიზებული<br>მინიმუმ 2 ტრენინგ<br>კურსი |  | ტრენინგ<br>კურსის<br>შესაბამისი<br>ტუტორი                                                                                    | ტრენინგ კურსის<br>შესაბამისი ტუტორი | -  | x | x |
| ასისტირება                                                                                            |  | ხელმძღვანელ<br>ი/ები,<br>მომიჯნავე<br>დარგის/დისც<br>იპლინის<br>პროფესორი,<br>რომელიც<br>ჩართულია<br>სადოქტორო<br>პროგრამაში | ინდ.                                | 12 | x | x |
| პროსპექტუსი                                                                                           |  |                                                                                                                              |                                     | -  |   | x |
| სადოქტორო<br>კოლოკვიუმები                                                                             |  |                                                                                                                              | დოქტორანტის<br>ხელმძღვანელი/ები     | -  | x | x |
| სადოქტორო ნაშრომი                                                                                     |  |                                                                                                                              |                                     |    | x | x |
| არჩევითი კომპონენტი - 18 კრედიტი                                                                      |  |                                                                                                                              |                                     |    |   |   |
| კავკასია და<br>გარესამყარო გვიანი<br>ბრინჯაო - ადრე რკინის<br>ხანაში                                  |  | პაატა<br>ბუხრაშვილი                                                                                                          | 30                                  | 6  | x | x |
| პალეოანთროპოლოგიუ<br>რი კვლევების<br>მეთოდოლოგია და<br>საქართველოს ძველი<br>ქვის ხანა                 |  | ნიკოლოზ<br>თუშაბრამიშვი<br>ლი                                                                                                | 30                                  | 6  | x | x |
| ქრისტიანული<br>რელიგიის, კულტურისა<br>და ხელოვნების კვლევა<br>არქეოლოგიური                            |  | ნოდარ<br>ბახტაძე                                                                                                             | 30                                  | 6  | x | x |

|                                                                                                |  |                                      |      |   |   |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------|------|---|---|---|
| მეთოდების<br>გამოყენებით                                                                       |  |                                      |      |   |   |   |
| ანტიკური სამყარო და<br>ძველი საქართველოს<br>ქალაქები                                           |  | გურამ<br>ყიფიანი                     | 30   | 6 | X | x |
| მონაცემთა სივრცითი<br>ანალიზი და გამოსახვა                                                     |  | მიხეილ<br>ელაშვილი                   | 30   | 6 | x | x |
| სადოქტორო საფეხურის<br>სხვა რელევანტური<br>კურსი                                               |  | შესაბამისი<br>კურსის<br>ხელმძღვანელი | ინდ. | 6 | x | x |
| კურიკულუმის<br>განვითარება და<br>სწავლებისა და<br>შეფასების სტრატეგიები<br>უმაღლეს განათლებაში |  | სოფიკო<br>ლობჯანიძე                  | 32   | 6 | x | x |

| არქეოლოგიის სადოქტორო პროგრამაში ჩართული აკადემიური პერსონალი |                        |                          |                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | სახელი და გვარი        | სტატუსი                  | ელექტრონული ფოსტა                                                                                    |
| 1                                                             | ნოდარ ბახტაძე          | პროფესორი                | <a href="mailto:nodar.bakhtadze@iliauni.edu.ge">nodar.bakhtadze@iliauni.edu.ge</a>                   |
| 2                                                             | ნიკოლოზ თუშაბრამიშვილი | პროფესორი                | <a href="mailto:nikoloz_tushabramishvili@iliauni.edu.ge">nikoloz_tushabramishvili@iliauni.edu.ge</a> |
| 3                                                             | გურამ ყიფიანი          | პროფესორ-ემერიტუსი       | <a href="mailto:guram_kipiani@iliauni.edu.ge">guram_kipiani@iliauni.edu.ge</a>                       |
| 4                                                             | დიმიტრი ახვლედიანი     | პროფესორი                | <a href="mailto:dimitri.akhvlediani@iliauni.edu.ge">dimitri.akhvlediani@iliauni.edu.ge</a>           |
| 5                                                             | პაატა ბუხრაშვილი       | პროფესორი                | <a href="mailto:paata@iliauni.edu.ge">paata@iliauni.edu.ge</a>                                       |
| 6                                                             | ირინა დემეტრაძე-რენცი  | ასისტენტ-პროფესორი       | <a href="mailto:idemetra@iliauni.edu.ge">idemetra@iliauni.edu.ge</a>                                 |
| 7                                                             | თეიმურაზ ჯოჯუა         | ასოცირებული<br>პროფესორი | <a href="mailto:teimuraz.jojua@iliauni.edu.ge">teimuraz.jojua@iliauni.edu.ge</a>                     |
| 8                                                             | მიხეილ ელაშვილი        | პროფესორი                | <a href="mailto:mikheil_elashvili@iliauni.edu.ge">mikheil_elashvili@iliauni.edu.ge</a>               |
| 9                                                             | მაია ჩარკვიანი         | ასისტენტ პროფესორი       | <a href="mailto:maia.charkviani@iliauni.edu.ge">maia.charkviani@iliauni.edu.ge</a>                   |

|    |                  |           |                                                                                        |
|----|------------------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| 10 | სოფიკო ლობჯანიძე | პროფესორი | <a href="mailto:sopiko_lobjanidze@iliauni.edu.ge">sopiko_lobjanidze@iliauni.edu.ge</a> |
| 11 | მაია როგავა      | პროფესორი | <a href="mailto:maia.rogava@iliauni.edu.ge">maia.rogava@iliauni.edu.ge</a>             |